గ్రహస్థితి: వృషభంలో సూర్యుడు; మీనంలో శేషుడు; కుంభంలో బుధుడు; మీనంలో శుక్రుడు; కుంభంలో రాహువు; మీనంలో నూర్యుడు; శుక్రుడు 30 వ తేదీ వుదయంవరకు మీనంలో. ఆ తరువాత మేషంలో; చంద్రుడు ధనుస్సులో కుంభ, మీనాలలో.

• • •

బంగారం వర 29, 30 తేదీలలో తగ్గే సూచన వున్నవి.

వెండినగ వజ్రం నూనె వరకు 31 వ తేదీ తరువాత ప్రోత్సాహకరంగా కనబడుతుంది.

తారాబలం-చంద్రబలం

1953 మార్చి 28 వ తేదీ ఆదివారంనుండి ఏప్రిల్ 4 వ తేదీ శనివారంవరకు

మేషం : [అశ్వని, భరణి, కృత్తిక 1 వ పా.]

ఆర్థిక విషయాలలో ఈ వారం కొంత ప్రోత్సాహకరంగా కనబడుతుంది. చిక్కులలో పడివున్న డబ్బు చేతికి వస్తుంది. గతచిన్న నాలుగైదు వారాలలో వుంటూవచ్చిన, అనేక రకాల యిబ్బందులు ఈ వారంనుంచీ క్రమంగా తగ్గుముఖం పట్టవచ్చు. సంసారంలో ఒప్పందాలు, కార్యతలు ఎక్కువ కావటంవల్ల మనశ్శాంతి తక్కువగా వుంటుంది; కాని, కొంత నిబ్బరంగా వుండడం అవసరం. పెద్ద హోదాలలో వున్నవారు ఒకరు అపకారం చేయదలచినా, ఒక అధికారి సహాయపడి చిక్కులు రాకుండా కాపాడుతారు. శుభకార్యప్రయత్నాలు అనుకూలమయ్యే సూచనలు కనబడుతవి. వృత్తిలో చిక్కులువచ్చి తొలగుతవి. 28, 29, 30 తేదీలలో గాయాలు, అనారోగ్యం; దండగ ఖర్చులు.

వృషభం : [కృత్తిక 2, 3, 4 పా. రోహిణి, మృగశిర 1, 2, పా.]

ఈ వారం ఆరోగ్యం కొంచెం చికాకు పెట్టుతుంది దేహానికీ, మనస్సుకూ ఒత్తిడి కలిగించే పనులు మైన పెట్టుకొనకుండా వుండడం అవసరం. మనస్సులోధైర్యం కుదుట పరచుకొని, వ్యవహారాలు చక్కదిద్దుకోవాలి. ఒక అత్యవసర సందర్భంలో పోలీసు, అధికారం గలవారొకరు సహాయం చేస్తారు. స్థిరాస్తి లావాదేవీలు తీర్పులలో పడువని కోర్టు, కచేరీలకు తిరిగే పరిస్థితి తగ్గించుకొనవంది. వృత్తి, వుద్యోగాలలో కూడా వుండే వారివల్ల తీవ్రమైన చిక్కులు విపులదేహంగా తలయెత్తుతవి. ఇతరుల చేతిలో చిక్కుకొని వున్న డబ్బును గుర్తించి తగాదాలు రావడమే కాకుండా, కొంత నష్టం కూడా భరించవలసి వస్తుంది. వారం రెండవ భాగంలో మాట వలుకుబడివల్ల, కంపు గౌరవం లభిస్తుంది. విద్యార్థులకు అనుకూలంకాదు. 29, 30 తేదీలలో ప్రయాణాలు; తన వ్యయం

మిథునం : [మృగశిర, 3, 4 పా, ఆరుద్ర, పునర్వసు ఆద 1, 23. పా]

ఈ వారం డబ్బు రాబడి విషయంలో తిప్పలు ఇబ్బందులు ఏర్పడుతవి. ఈ సందర్భంలో తమవల శ్రమ ఎక్కువగా పడవలసివస్తుంది వృత్తి, ఉద్యోగాలలో క్రమక్రమంగా వుండదు అయితే, పైకి గౌరవ మర్యాదలు ఎక్కువగా లభిస్తవి. దైవ పుణ్య కార్యాలు నెరవేరుతవి. కుటుంబంలో అనుకూల వాతావరణం కనబడదు. మీ ఇష్టానుసారం పడక సాగదు. బంధువుల రాకపోకలు అధికమే ఎక్కువ అవుతుంది. స్థిరాస్తి లావాదేవీలలో తకరారులు ఏర్పడే సూచనలున్నవి. ఆరోగ్యం సరిగా వుండదు. తరచు తగాదాలు వస్తూ వుంటవి వారం రెండవ భాగంలో అతి ముఖ్యమైన దూర ప్రయాణం ఒకటి సాగుతుంది 30, 31, 1 వ తేదీలలో అదృష్ట భాగ్యం; అధికారుల అనుకూలత; గౌరవం; విద్యార్థులకు జయం.

కర్కాటకం : [పునర్వసు 4 పా. పుష్యమి, ఆశ్లేష]

శక్తికి చీకటిలో దిక్కు తెలియనంతగా పుష్న జీవితంలో ఈ వారం అప్రయత్నంగా అకస్మాత్తుగా ఆశాకాంతి రేఖలు కనబడుతవి. ఇంతకుముందు యెంత శ్రమచేసినా దొరకని సహాయ సంపత్తి ఇప్పుడు తానుగా దగ్గరకు వస్తుంది వైభవంయొక్క సత్తా ఇప్పుడు బోధపడుతుంది. వృత్తి, వుద్యోగాలలో ధనాదాయవృద్ధి కల మార్పులు వస్తవి వారం మధ్యకాలంలో కుటుంబంలోనివారి అనారోగ్యంవల్ల కొంత అశాంతి యేర్పడినా వారం చివరికాలంలో, ఈ అశాంతి తగ్గిపోతుంది తీర్థయాత్రలవంటి ప్రయాణాలు నెరవేరుతవి. వ్యవహారాలలో అనుకూలత కలుగుతుంది. విద్యార్థులకు శుభకాలం 1, 2, 3 తేదీలలో ధనాదాయం, శుభవార్తలు, కుటుంబంలో శుభం.

సింహం : [మఘ, పుబ్ల, ఉత్తర 1 పా]

ఈ వారం కొంత సౌమ్యంగా కనబడుతుంది గతవారం ఎదుర్కొన్న పేచీ వ్యవహారాలు యిప్పుడు పరిష్కారానికి వస్తవి. ఈ వారం ధనాదాయం కొంచెం మధ్యమంగా వుంటుంది అందువల్ల, పెద్ద మొత్తముతో నెరవేరవలసిన పనుల బాధ్యతలను యీవారం పైనపెట్టుకొనకుండా వుండడం మంచిది త్రిమూర్తులు యొక్కువగా వుంటుంది పిల్లల శుభవార్త ప్రయత్నాలు కలిని వస్తవి సంఘంలో గౌరవ మర్యాదలు పెరుగుతవి బంధువులతో వివాదాలు వచ్చే సూచన అన్నవి పిల్లల ఆరోగ్యం గురించి యీవారం జాగ్రత్తగా చూచుకొనడం మంచిది. విద్యాపులకు జయప్రదంగా వుంటుంది. 29, 30 తేదీలలో ఎగాదాలు; అనారోగ్యం, దిబ్బచిక్కు.

కన్య : [ఉత్తర 2, 3, 4 పా. హస్త చిత్త 1, 2 పా]

ఆరోగ్యం విషయంలో యెక్కువ జాగ్రత్త అవసరం; ముఖ్యంగా ఖర్చులు తగ్గించుకోవాలి స్థిరాస్తి లావాదేవీలు ముందుగా కనబడుతవి. కాని పూర్తి కాకపోవటం, వాయిదాల క్రింద, చిక్కులు సందర్భాలలో నష్టం రాకుండా చూచుకొనండి. కోర్టు వ్యవహారాలలో, నమ్మినవారు వంచన జేయడంవల్ల, ప్రతికూల పలితం రాగల అవకాశాలున్నవి. మార్పు స్థోత్ర పాఠాయణం చేసుకొంటే మంచిది. విద్యార్థులకు మంచి కాలం, 1, 2, 3 తేదీలలో ప్రయాణాలు; విద్యావార్తలు, పలుకు విషయం

తులం : [చిత్త 3, 4 పా. స్వాతి, విశాఖ 1, 2, 3 పా.]

గత వారంకన్నా ఈ వారం యింకా కొంత తృప్తికరంగా కనబడుతుంది మీపట్ల పైన పెట్టుకొన్న పెద్ద బాధ్యతలను నెరవేర్చుకొనడానికి తగిన సహాయం యీ వారం లభిస్తుంది. ఎప్పుడు సరిగా వుండదు అనుకున్న చిక్కులు తొలగిపోతవి. ఇతరుల చేతిలుంచి రావలసిన డబ్బు, ఆస్తి మొదలైనవి యీ వారాంతంలోపల చేతిలోకి వచ్చే సూచనలు కనబడుతవి ఆరోగ్యం విషయమై యెక్కువ జాగ్రత్త వుండడం అవసరం. వృత్తి, వ్యాపారాలలో, యీ వారం రెండవ భాగంలో కొంత ప్రోత్సాహకరంగా వుంటుంది. కోర్టు వ్యవహారాలలో లోగడవచ్చిన చిక్కులు తొలగుతవి, దగ్గర ఆప్తుల క్షేమారోగ్యాల విషయమై హుషారుగా వుండడం అవసరం. విద్యార్థులకు శుభకాలం. 31, 1 తేదీలలో ధనాదాయం, శ్రమ, గౌరవం.

వృశ్చికం : [విశాఖ 4 వ పాదం అనూరాధ, జ్యేష్ఠ.]

ఈ వారం మనస్సుకు శాంతి వుండదు. ప్రారంభించిన యే పని ఒక దారికి రాదు సహాయం చేస్తారని నమ్మివున్న వారెవరూ సహాయం చేయరు. అసౌఖ్యం యెక్కువ డబ్బు ఖర్చు పెరిగిపోతుంది. అందుకు తగినంత రాబడికి దారి కనపడదు, ఆ కారణంగా; అనేక మందితో కలహాలు వస్తవి. ఇష్టప్రాప్తులవల్ల, తీక్ష్ణమైన ఆయుధాలవంటి వాటివల్ల బాధలు కలుగుతవి. కుటుంబంలోనివారితో వివాదాలు వస్తవి. శుభకార్య ప్రయత్నాలు ఇంకా దూరంగానే వున్నట్లు కనబడుతుంది. మొత్తంమీద అంతగా మంచి కాలంకాదు. విద్యార్థులకు అనుకూలతక్కువ. 28, 29 తేదీలలో చిక్కులు; అనారోగ్యం; వృథా ఖర్చులు.

ధనుస్సు : [మూల, పూర్వాషాఢ ఉత్తరాషాఢ 1 వ. పా.]

డబ్బు చిక్కులు లోగడకన్నా కొంతవరకు తగ్గే సూచనలు వున్నవి. ఆప్తుల ఆరోగ్యం మొదలైన విషయాలు ఇబ్బందులు చికాకులు అశాంతి కలిగిస్తవి. ఈ సందర్భంలో ఓర్పు జాగ్రత్త అవసరం. స్థిరాస్తి వృద్ధి ప్రయత్నాలు యీ వారం అంత చురుకుగా సాగవు. దూర ప్రయాణాలు ఉపయోగకరంగా కనబడవు. వృత్తి వ్యాపారాలలో కొద్ది అభివృద్ధికి సూచనలు కనబడుతవి. అధికారులవల్ల అభ్యాసనుకూలత కలుగుతుంది. డబ్బు రాబడి లోగడకన్నా బాగుంటుంది. లోగడ ఆప్తులలో యేర్పడిన వివాదాలు మొదలైనవి. యీ వారం కొంతవరకు సర్దుబాటుకు వస్తవి. విద్యార్థులకు ప్రోత్సాహకరంగా వుంటుంది. 2, 3 తేదీలలో అసౌఖ్యం; ఆప్తుల విషయమై ఆందోళన; త్రిప్పట.

మకరం : ఉత్తరాషాఢ 2, 3, 4 పాదం. [శ్రవణం, ధనిష్ఠ 1, 2 పా.]

కొంచెం సడుతూకొంటూ వున్న మనస్సుకు తిరిగి కొన్ని చిక్కులు వచ్చివడుతవి. ఇంతకు ముందు సహాయం చేసినవారు, యిప్పుడు యిబ్బంది కలిగించడానికి ప్రారంభిస్తారు. అందువల్ల, పీటు, ముఖ్యంగా డబ్బు విషయాలలో యెక్కువ జాగ్రత్తగా వుండడం అవసరం; ముఖ్యంగా ఖర్చులు తగ్గించుకోవాలి స్థిరాస్తి లావాదేవీలు ముందుగా కనబడుతవి. కాని పూర్తి కావు. వస్తు, వాహనాల క్రయ, విక్రయ సందర్భాలలో నష్టం రాకుండా చూచుకొనండి. కోర్టు వ్యవహారాలలో, నమ్మినవారు వంచన జేయడంవల్ల, ప్రతికూల పలితం రాగల అవకాశాలున్నవి. మార్పు స్తోత్ర పాఠాయణం చేసుకొంటే మంచిది. విద్యార్థులకు మంచి కాలం, 1, 2, 3 తేదీలలో ప్రయాణాలు; విద్యావార్తలు, పలుకు విషయం

మీనం : [పూర్వాషాఢ 4 వ పాదం, ఉత్తరాషాఢ, రేవతి]

చిక్కులకు ఆటంకం రోజులు కావటంవల్ల యిబ్బందికా స్థితి ఏర్పడి, ధైర్యం వుంటాలి, ఇతరులు అన్ని ఇబ్బందులు ఒక్కసారి మీదపడి ఆడింపని పిడికోలవి ఇబ్బంది. వృథా ఖర్చులు చిక్కులు ప్రేమవాదం, స్థిరాస్తి మూలకంగా అశాంతి యేర్పడుతుంది దానివల్ల, మీపట్ల అశించిన పనుల పరిణామం లభించడానికి ఆలస్యం జరుగుతుంది. సహాయ పడవలసినవారితో విరోధం వస్తుంది. అయితే, విరోధులుగా వున్నవారివల్ల సహాయం జరుగుతుంది. అయితే ఆరోగ్యం సరిగా వుండదు కుటుంబంలో చికాకులు యెక్కువ అవుతవి, డబ్బు యిబ్బందియెక్కువ. విద్యార్థులకు మంచికాలం. 31, 1 తేదీలలో పొరపాట్లు అసౌఖ్యం.

—పాతూరి సుబ్బరాయశాస్త్రి,
147, మింటోస్ట్రీట్, మద్రాసు 1.

తప్పిపోయిన సంబంధం ★

చిన్నకథ

రచన
పెనుమర్తి
కామేశ్వరరావు

"[illegible]" అన్నాడు నీలకంఠం.

"[illegible] మీ మీద ఎక్కడికో గొంతు పెంచుదామన్నట్లు ఉపయోగించే వస్త్రీలం మీదున్నంతే మనలాగా ఉన్నదేస్తారని నే అనుకున్నా ఇంటికొచ్చింది పాపులాగా ఇలా మీరన్న పిదాల్లు నేనేం పెద్దవం లేదు స్త్రీలలో, వారితో సమానమే మీలాంటే ఎప్పుడైనా మీ పక్కనుంచే వచ్చా!" అన్నది నీలకంఠం కూతురు పార్వతమ్మ.

"ఏ పంచకళ్ళాలు కావాలంటే ఎక్కడ దొరుతాయో అర్థాయిస్తే నువ్వు, పూలు కొనుక్కుని, పట్టుచీర కట్టుకుని, నీకు మిస్తాయైనట్టుగా పెళ్ళిచేసేద్దాం! మనమ్మాయికి వరుడు కుదరటం లేదు గదా! అన్నాడు నీలకంఠం.

"ఇదా! నీ మాటలు చిందులేసి. ఇదేలా పొగిస్తుంటా నున్నాయి! అమ్మాయి పెళ్ళి విషయం చర్చ చేయటంలో మనకు సమానం కి ఒ పాత్రుడు. పిల్లనా ఉద్యోగం చేస్తున్నా పాపకి. అయినా నువ్వు ఇలా మాట్లాడుతుంటే ఎలా? అంగీగా మనలాగే ఉత్తమ మామూలుగా ఉన్నా పార్వతమ్మ అమాయకంగా ఉంటుందనేదాన్ని కాని! బాబోయ్ అల్లుడ్ని నేనూ చేసుకుని సరిపెట్టుకోవటం! అన్నది పార్వతమ్మ కుమారుడు.

"అన్నంగా నామోస్తాయ సాధుజంతువుగా నుండాలి! ప్రతి మాసం జీతం తెచ్చి మన మ్మాయి చేతిలో పెట్టేవాడు-ఏమాటలన్నా విని పూరుకునేవాడూ కావాలి! అసలు మెత్తని వాడయితే చాలు! నువు నన్ను అదుపాజ్ఞలలో వుంచినట్లు మనమ్మాయి అతు మాసాలలో అతడ్ని తన చేతిలో బొమ్మగా తయారు చేయగలదు!" అన్నాడు నీలకంఠం.

"అయినదానికి, కాని దానికి పోట్లాడే మగాడిలో కాపురం చేయడం కంటె, ఏ కాలపిలోనో దూకి ప్రాణ త్యాగం చేసుకొనడం మంచిది. ఇక కట్నం విషయం: మన కట్లు తన్ని విధాలా నచ్చితే - అమ్మాయి పేర ఒక యకరం వ్రాసిస్తాము - అలా కాక, అడగటమే కావాలంటే, మూడు వేల రూపాయల దాకా కట్నం యిస్తాము ఆ డబ్బులోనే అన్ని లాంచనాలూ! భోజనపు ఖర్చు క్రింద అయిదు వందలు పెళ్ళి ఒక రోజు- కాదంటే మూడు రోజులు! అంతేగాని, అయిదు రోజుల పెళ్ళి చేయాలంటే - వీలు కాదని చెప్పేస్తాము!" అన్నది పార్వతమ్మ.

"భేషుగ్గావుంది! కార్యేషు మంత్రి అని భార్య గురించి వూరికే అన్నారా? నా ఆలోచనే మంటే, అమ్మాయి పెళ్ళి కింద యింత డబ్బు ఖర్చు చేయడం కంటే, నిజేటంగా నీ తమ్ముడికి కానీ కట్నం మివ్వకుండా యిచ్చి పెళ్ళి చేస్తే....?" అన్నాడు నీలకంఠం.

"మీ కెప్పుడూ దరిద్రపు టాలోచనలు! పెద్ద ఆలోచన స్ఫురించినట్లు చెప్పారు! నాకు తమ్ముడున్న సంగతి నాకు తెలియదూ? మన మ్మాయి అందచందాలకూ, దాని తెలివి తేటలకూ తగుజోడైన సంబంధం చేయాలి. మనకి ఒక్క కూతురేగా! చాలామందివుంటే, మీరన్నట్లు ఆలోచించకుండా ఎవరికో ఒకరికిచ్చి పెళ్ళిచేసేవాళ్ళం!" అన్నది పార్వతమ్మ

"సవాశేరు పావలాపెట్టి బంగారాదుంపలు కొనడానికి వెనుకాడి, కానీపెట్టి దూటముక్క కొని, రుచీపచీలేకుండా కూరవండి నా మొఖాన పెట్టే నీ కింత విశాలదృష్టి, మూడువేలరూపాయలు కట్న మిచ్చే తెగువతనంవుందని నా కివాళ తెలిసింది. నీ సలహా ప్రకారం, మంచి సంబంధం విచారిస్తాను. మన శారద కంటికి నచ్చాలి; ఆదీ సినిమాలు చూస్తోంది. పత్రికలలో కథలు చదువుతోంది!" అన్నాడు నీలకంఠం.

"మీ దోరణి కట్టిపెట్టి నే చెప్పినట్టుల చేయండి" అన్నది పార్వతమ్మ భార్యకి కోపం కలిగితే కలిగే విపరీతనష్టంగురించి ఆలోచనా పరం గల నీలకంఠం సంసారసాగర యాత్ర ప్రశాంతంగా జరగడానికి ఆమెమాటకి జవదాటకుండా వుండడం తిరుమంత్రంగా, తరతరాలుగా గ్రహించి చాలా పవిత్రరాలైంది.

2

కష్టపడి బి. ఎ. ప్యాసయి, తరవాత కొంతకాలం ఉపాధ్యాయుడుగా పనిచేసి, తర్వాత బి. యి. డి కూడా ప్యాసయి నెలకి నూరు రూపాయలపైన ధనార్జన చేస్తున్నా, నీలకంఠం చాలా నిరాడంబరుడు! భార్య కాపురానికి వచ్చిన తొలిరోజులలో అమెని విద్యావంతురాలిగా చేయడానికి ప్రయత్నించి విఫలుడైనాడు. పైన, జీవితంలో అతను గ్రహించిన రహస్యం భార్యచెప్పు చేతలలో భర్త వుంటే, సంసారలో ప్రశాంతత వుంటుందని....! హైస్కూలులో వుద్యోగం వల్ల లభించే జీతం గాక, ఇంటివద్ద విద్యార్థులకు ప్రయివేటు చెప్పడం వల్ల ప్రతి సంవత్సరం రెండు మూడు వేల రూపాయలాదాయం అదనంగా! పార్వతమ్మ ఎంత జాగ్రత్త కల మనిషంటే, విద్యార్థులు తెచ్చుకునే లాంతర్లలోని కిరసనాయిలు తమ డబ్బాలో వంచుకొనే నిమిత్తం, ప్రతి రాత్రి తమలాంతర నార్చి, ఏదో ఒకలాంతర (విద్యార్థులు తలొకలాంతరా తెచ్చుకుంటారు!) తీసుకెళ్లేది. ఇక ఆడ పెత్తనంలో కొన్ని కొన్ని వస్తువులు ఇతరులకంటే చవుకగా కొంటున్నట్లు భావించి దయుగగా ధనం వెచ్చించడం మానాలంటే ఒక ఆడపిల్ల, ముగ్గురు మగపిల్లలు కలగడంతో, ఇంట్లో పెత్తనం భాయమైంది! ఆమె కోరికప్రకారం నీలకంఠం పరాన్నేషణ ప్రారంభించాడు-తనలోటిఉపాధ్యాయులలో....

డిసెంబరులో ఇరవైరోజులు సెలవులు వచ్చాయి. నీలకంఠం ఒకనాటి శుభ ముహూర్తాన ఒక సంబంధంగురించి వారాలు చేయడానికి బెజవాడ వెళ్ళాడు పార్వతమ్మ యే సంవత్సరంలో బ్రాహ్మణుడ్ని కనుక్కొని ఉత్తర దిక్కుకు ప్రయాణానికి వర్జం, వారం, తిథి, నక్షత్రంతారీఖు-అన్నీ సరిగానున్నసుముహూర్తం నిశ్చయించమన్నది అతను చెప్పిన ముహూర్తాన నీలకంఠం బయలు దేరుకుంటే, శుభశకునాలను అమె ముందుగా నేర్పాలి చేసింది! పొరుగింటి ముత్తయిదువు లిద్దరాయనకి ఎదురుగా వచ్చారు శకునమనేది మన ప్రయత్నం లేకుండా ముత్తయిదువు ఎదురు రావడమనే విషయం పార్వతమ్మకు తెలియదు తమ పెద్ద దాటి ప్రక్క వీధికి తిరిగగానే ఒక సాధువు యిన విభంతువు ఎదురుగా వస్తుండడం నీలకంఠం గుర్తించాడు కాని, అతని కిటువంటి విషయాలలో ఆటె నమ్మకం లేదు. పురుషయత్నం లేకుండా దైవమే అన్ని పనులూ సానుకూలం చేస్తాడన్న నమ్మకం అతనికి లేదు.

ఏర్పాటు చేయడానికే నీలకంఠం బెజవాడనుంచి వచ్చాడు అతని ముఖాన పరహారనేత్రం తాండవిస్తుండడంవల్ల పెళ్ళిన ఏని కొంతవరకు సానుకూలమైనట్లూ, శకునంగా చెప్పిన ఇద్దరు ముత్తయిదువులూ అన్నట్లు దేవుడిని పార్వతమ్మ ప్రార్థించింది, శక్తికొలదీ పళ్ళు పండ్లు కొని "మన్మథుడు పెళ్ళివారు" అని ప్రశ్నించింది. "పెద్దపాలం అమ్మాయి పెళ్ళివారు" అన్నాడు నీలకంఠం. "అదా! నీ మాటలు చిందులేసి. అమ్మాయి పెళ్ళి విషయం చర్చ చేయటంలో మనకు సమానం కి ఒ పాత్రుడు. పిల్లనా ఉద్యోగం చేస్తున్నా పాపకి. అయినా నువ్వు ఇలా మాట్లాడుతుంటే ఎలా? అంగీగా మనలాగే ఉత్తమ మామూలుగా ఉన్నా పార్వతమ్మ అమాయకంగా ఉంటుందనేదాన్ని కాని! బాబోయ్ అల్లుడ్ని నేనూ చేసుకుని సరిపెట్టుకోవటం! అన్నది పార్వతమ్మ కుమారుడు.

"అన్నంగా నామోస్తాయ సాధుజంతువుగా నుండాలి! ప్రతి మాసం జీతం తెచ్చి మన మ్మాయి చేతిలో పెట్టేవాడు-ఏమాటలన్నా విని పూరుకునేవాడూ కావాలి! అసలు మెత్తని వాడయితే చాలు! నువు నన్ను అదుపాజ్ఞలలో వుంచినట్లు మనమ్మాయి అతు మాసాలలో అతడ్ని తన చేతిలో బొమ్మగా తయారు చేయగలదు!" అన్నాడు నీలకంఠం.

"అయినదానికి, కాని దానికి పోట్లాడే మగాడిలో కాపురం చేయడం కంటె, ఏ కాలపిలోనో దూకి ప్రాణ త్యాగం చేసుకొనడం మంచిది. ఇక కట్నం విషయం: మన కట్లు తన్ని విధాలా నచ్చితే - అమ్మాయి పేర ఒక యకరం వ్రాసిస్తాము - అలా కాక, అడగటమే కావాలంటే, మూడు వేల రూపాయల దాకా కట్నం యిస్తాము ఆ డబ్బులోనే అన్ని లాంచనాలూ! భోజనపు ఖర్చు క్రింద అయిదు వందలు పెళ్ళి ఒక రోజు- కాదంటే మూడు రోజులు! అంతేగాని, అయిదు రోజుల పెళ్ళి చేయాలంటే - వీలు కాదని చెప్పేస్తాము!" అన్నది పార్వతమ్మ.

"భేషుగ్గావుంది! కార్యేషు మంత్రి అని భార్య గురించి వూరికే అన్నారా? నా ఆలోచనే మంటే, అమ్మాయి పెళ్ళి కింద యింత డబ్బు ఖర్చు చేయడం కంటే, నిజేటంగా నీ తమ్ముడికి కానీ కట్నం మివ్వకుండా యిచ్చి పెళ్ళి చేస్తే....?" అన్నాడు నీలకంఠం.

"మీ కెప్పుడూ దరిద్రపు టాలోచనలు! పెద్ద ఆలోచన స్ఫురించినట్లు చెప్పారు! నాకు తమ్ముడున్న సంగతి నాకు తెలియదూ? మన మ్మాయి అందచందాలకూ, దాని తెలివి తేటలకూ తగుజోడైన సంబంధం చేయాలి. మనకి ఒక్క కూతురేగా! చాలామందివుంటే, మీరన్నట్లు ఆలోచించకుండా ఎవరికో ఒకరికిచ్చి పెళ్ళిచేసేవాళ్ళం!" అన్నది పార్వతమ్మ

"సవాశేరు పావలాపెట్టి బంగారాదుంపలు కొనడానికి వెనుకాడి, కానీపెట్టి దూటముక్క కొని, రుచీపచీలేకుండా కూరవండి నా మొఖాన పెట్టే నీ కింత విశాలదృష్టి, మూడువేలరూపాయలు కట్న మిచ్చే తెగువతనంవుందని నా కివాళ తెలిసింది. నీ సలహా ప్రకారం, మంచి సంబంధం విచారిస్తాను. మన శారద కంటికి నచ్చాలి; ఆదీ సినిమాలు చూస్తోంది. పత్రికలలో కథలు చదువుతోంది!" అన్నాడు నీలకంఠం.

"మీ దోరణి కట్టిపెట్టి నే చెప్పినటుల చేయండి" అన్నది పార్వతమ్మ భార్యకి కోపం కలిగితే కలిగే విపరీతనష్టంగురించి ఆలోచనా పరం గల నీలకంఠం సంసారసాగర యాత్ర ప్రశాంతంగా జరగడానికి ఆమెమాటకి జవదాటకుండా వుండడం తిరుమంత్రంగా, తరతరాలుగా గ్రహించి చాలా పవిత్రరాలైంది.

2

కష్టపడి బి. ఎ. ప్యాసయి, తరవాత కొంతకాలం ఉపాధ్యాయుడుగా పనిచేసి, తర్వాత బి. యి. డి కూడా ప్యాసయి నెలకి నూరు రూపాయలపైన ధనార్జన చేస్తున్నా, నీలకంఠం చాలా నిరాడంబరుడు! భార్య కాపురానికి వచ్చిన తొలిరోజులలో అమెని విద్యావంతురాలిగా చేయడానికి ప్రయత్నించి విఫలుడైనాడు. పైన, జీవితంలో అతను గ్రహించిన రహస్యం భార్యచెప్పు చేతలలో భర్త వుంటే, సంసారలో ప్రశాంతత వుంటుందని....! హైస్కూలులో వుద్యోగం వల్ల లభించే జీతం గాక, ఇంటివద్ద విద్యార్థులకు ప్రయివేటు చెప్పడం వల్ల ప్రతి సంవత్సరం రెండు మూడు వేల రూపాయలాదాయం అదనంగా! పార్వతమ్మ ఎంత జాగ్రత్త కల మనిషంటే, విద్యార్థులు తెచ్చుకునే లాంతర్లలోని కిరసనాయిలు తమ డబ్బాలో వంచుకొనే నిమిత్తం, ప్రతి రాత్రి తమలాంతర నార్చి, ఏదో ఒకలాంతర (విద్యార్థులు తలొకలాంతరా తెచ్చుకుంటారు!) తీసుకెళ్లేది. ఇక ఆడ పెత్తనంలో కొన్ని కొన్ని వస్తువులు ఇతరులకంటే చవుకగా కొంటున్నట్లు భావించి దయుగగా ధనం వెచ్చించడం మానాలంటే ఒక ఆడపిల్ల, ముగ్గురు మగపిల్లలు కలగడంతో, ఇంట్లో పెత్తనం భాయమైంది! ఆమె కోరికప్రకారం నీలకంఠం పరాన్నేషణ ప్రారంభించాడు-తనలోటిఉపాధ్యాయులలో....

డిసెంబరులో ఇరవైరోజులు సెలవులు వచ్చాయి. నీలకంఠం ఒకనాటి శుభ ముహూర్తాన ఒక సంబంధంగురించి వారాలు చేయడానికి బెజవాడ వెళ్ళాడు పార్వతమ్మ యే సంవత్సరంలో బ్రాహ్మణుడ్ని కనుక్కొని ఉత్తర దిక్కుకు ప్రయాణానికి వర్జం, వారం, తిథి, నక్షత్రంతారీఖు-అన్నీ సరిగానున్నసుముహూర్తం నిశ్చయించమన్నది అతను చెప్పిన ముహూర్తాన నీలకంఠం బయలు దేరుకుంటే, శుభశకునాలను అమె ముందుగా నేర్పాలి చేసింది! పొరుగింటి ముత్తయిదువు లిద్దరాయనకి ఎదురుగా వచ్చారు శకునమనేది మన ప్రయత్నం లేకుండా ముత్తయిదువు ఎదురు రావడమనే విషయం పార్వతమ్మకు తెలియదు తమ పెద్ద దాటి ప్రక్క వీధికి తిరిగగానే ఒక సాధువు యిన విభంతువు ఎదురుగా వస్తుండడం నీలకంఠం గుర్తించాడు కాని, అతని కిటువంటి విషయాలలో ఆటె నమ్మకం లేదు. పురుషయత్నం లేకుండా దైవమే అన్ని పనులూ సానుకూలం చేస్తాడన్న నమ్మకం అతనికి లేదు.

ఏర్పాటు చేయడానికే నీలకంఠం బెజవాడనుంచి వచ్చాడు అతని ముఖాన పరహారనేత్రం తాండవిస్తుండడంవల్ల పెళ్ళిన ఏని కొంతవరకు సానుకూలమైనట్లూ, శకునంగా చెప్పిన ఇద్దరు ముత్తయిదువులూ అన్నట్లు దేవుడిని పార్వతమ్మ ప్రార్థించింది, శక్తికొలదీ పళ్ళు పండ్లు కొని "మన్మథుడు పెళ్ళివారు" అని ప్రశ్నించింది. "పెద్దపాలం అమ్మాయి పెళ్ళివారు" అన్నాడు నీలకంఠం "అదా! నీ మాటలు చిందులేసి. అమ్మాయి పెళ్ళి విషయం చర్చ చేయటంలో మనకు సమానం కి ఒ పాత్రుడు. పిల్లనా ఉద్యోగం చేస్తున్నా పాపకి. అయినా నువ్వు ఇలా మాట్లాడుతుంటే ఎలా? అంగీగా మనలాగే ఉత్తమ మామూలుగా ఉన్నా పార్వతమ్మ అమాయకంగా ఉంటుందనేదాన్ని కాని! బాబోయ్ అల్లుడ్ని నేనూ చేసుకుని సరిపెట్టుకోవటం! అన్నది పార్వతమ్మ కుమారుడు.

"అన్నంగా నామోస్తాయ సాధుజంతువుగా నుండాలి! ప్రతి మాసం జీతం తెచ్చి మన మ్మాయి చేతిలో పెట్టేవాడు-ఏమాటలన్నా విని పూరుకునేవాడూ కావాలి! అసలు మెత్తని వాడయితే చాలు! నువు నన్ను అదుపాజ్ఞలలో వుంచినట్లు మనమ్మాయి అతు మాసాలలో అతడ్ని తన చేతిలో బొమ్మగా తయారు చేయగలదు!" అన్నాడు నీలకంఠం.

"అయినదానికి, కాని దానికి పోట్లాడే మగాడిలో కాపురం చేయడం కంటె, ఏ కాలపిలోనో దూకి ప్రాణ త్యాగం చేసుకొనడం మంచిది. ఇక కట్నం విషయం: మన కట్లు తన్ని విధాలా నచ్చితే - అమ్మాయి పేర ఒక యకరం వ్రాసిస్తాము - అలా కాక, అడగటమే కావాలంటే, మూడు వేల రూపాయల దాకా కట్నం యిస్తాము ఆ డబ్బులోనే అన్ని లాంచనాలూ! భోజనపు ఖర్చు క్రింద అయిదు వందలు పెళ్ళి ఒక రోజు- కాదంటే మూడు రోజులు! అంతేగాని, అయిదు రోజుల పెళ్ళి చేయాలంటే - వీలు కాదని చెప్పేస్తాము!" అన్నది పార్వతమ్మ.

"భేషుగ్గావుంది! కార్యేషు మంత్రి అని భార్య గురించి వూరికే అన్నారా? నా ఆలోచనే మంటే, అమ్మాయి పెళ్ళి కింద యింత డబ్బు ఖర్చు చేయడం కంటే, నిజేటంగా నీ తమ్ముడికి కానీ కట్నం మివ్వకుండా యిచ్చి పెళ్ళి చేస్తే....?" అన్నాడు నీలకంఠం.

"మీ కెప్పుడూ దరిద్రపు టాలోచనలు! పెద్ద ఆలోచన స్ఫురించినట్లు చెప్పారు! నాకు తమ్ముడున్న సంగతి నాకు తెలియదూ? మన మ్మాయి అందచందాలకూ, దాని తెలివి తేటలకూ తగుజోడైన సంబంధం చేయాలి. మనకి ఒక్క కూతురేగా! చాలామందివుంటే, మీరన్నట్లు ఆలోచించకుండా ఎవరికో ఒకరికిచ్చి పెళ్ళిచేసేవాళ్ళం!" అన్నది పార్వతమ్మ

"సవాశేరు పావలాపెట్టి బంగారాదుంపలు కొనడానికి వెనుకాడి, కానీపెట్టి దూటముక్క కొని, రుచీపచీలేకుండా కూరవండి నా మొఖాన పెట్టే నీ కింత విశాలదృష్టి, మూడువేలరూపాయలు కట్న మిచ్చే తెగువతనంవుందని నా కివాళ తెలిసింది. నీ సలహా ప్రకారం, మంచి సంబంధం విచారిస్తాను. మన శారద కంటికి నచ్చాలి; ఆదీ సినిమాలు చూస్తోంది. పత్రికలలో కథలు చదువుతోంది!" అన్నాడు నీలకంఠం.

"మీ దోరణి కట్టిపెట్టి నే చెప్పినటుల చేయండి" అన్నది పార్వతమ్మ భార్యకి కోపం కలిగితే కలిగే విపరీతనష్టంగురించి ఆలోచనా పరం గల నీలకంఠం సంసారసాగర యాత్ర ప్రశాంతంగా జరగడానికి ఆమెమాటకి జవదాటకుండా వుండడం తిరుమంత్రంగా, తరతరాలుగా గ్రహించి చాలా పవిత్రరాలైంది.

2

కష్టపడి బి. ఎ. ప్యాసయి, తరవాత కొంతకాలం ఉపాధ్యాయుడుగా పనిచేసి, తర్వాత బి. యి. డి కూడా ప్యాసయి నెలకి నూరు రూపాయలపైన ధనార్జన చేస్తున్నా, నీలకంఠం చాలా నిరాడంబరుడు! భార్య కాపురానికి వచ్చిన తొలిరోజులలో అమెని విద్యావంతురాలిగా చేయడానికి ప్రయత్నించి విఫలుడైనాడు. పైన, జీవితంలో అతను గ్రహించిన రహస్యం భార్యచెప్పు చేతలలో భర్త వుంటే, సంసారలో ప్రశాంతత వుంటుందని....! హైస్కూలులో వుద్యోగం వల్ల లభించే జీతం గాక, ఇంటివద్ద విద్యార్థులకు ప్రయివేటు చెప్పడం వల్ల ప్రతి సంవత్సరం రెండు మూడు వేల రూపాయ

తప్పిపోయిన సంబంధం

(4 వ పేజీ తరువాయి)

నీలకంఠం వారింటి రైలు స్టేషన్‌కా వెళ్ళవస్తానన్నాడు. వారి గురించి ఏమన్న ఒక రిక్షాలో వెళ్ళిపోయాడు.

పార్వతమ్మ నవ్వి ముసలంతో ఇంట్లోకి కూరుకొలో,—"ఆ అబ్బాయి ఏమి బాగా నన్నాడా?" అని ప్రశ్నించింది.

"ఏం మాటలే అవి: నన్నారని బితిలిగా: వాళ్ళ ముఖాలు తెలుగా చనిపించడంలేదు—ఎందుచేత? మనం లోపమేం చేశాం; అన్నీ ఏకోలేటు పెట్టి కాఫీయిస్తే, తిన్నాడు: ఆ మేనమామ ముఖంచూస్తే అయిన అవాచ్యాలు లా కనిపిస్తున్నాయి" అన్నాడు కాపర.

1

వారంరోజులు గడిచి పోయాయి: నీలకంఠానికి శెలవులయిపోయినాయి పిల్లపిలుపయంలో కోటయ్యపట్టణంలో ఏ వర్తమానమూ రాలేదు. రోజు రోజుకీ పార్వతమ్మ కాందోళన హెచ్చుపాగింది.

"ఏమండీ: ఆ పెళ్ళివారి సంగతి ఏమీ తెలియలే దేమిటి? పద్నా శనివారాలలో ఒక పూట మీరు వెళ్ళి కాపరాలే ఎట్లాగండీ! ఇవ్వరి పార్వతమ్మ.

"ఇంటిలోని పోరు ఇంతకంటే కాదమా" అన్నట్లు నీలకంఠానికి ప్రతిరాత్రి భార్యాపిల్ల పోరుపెట్టుకుంటుంది. ఒకనాడు చిన్నమామగారు పార్వతమ్మ తమ్ముడు నాగేశ్వరరావు వచ్చాడు. నీలకంఠం కుమార్తె నివ్వాలనుకున్న వకనికే;

"ఏంరా నాగూ: నువు చేపుతున్నట్లు మంచి సమయంలో వచ్చావు నీ మేనకోడల్ని చూసి పెళ్ళారు వెళ్ళారు. కాని ఏ సంగతి చెప్పకుండా పోయారు-వారింట్లోనుల తైమిలు కావాలని నీవొకసారి బెజవాడ వెళ్ళి వాళ్ళ పెళ్ళి గురించి ఏ మనుకున్నదీ అడిగి రా గలవూ?" అన్నాడు నీలకంఠం.

"దిన్నవారు-వాడ్నిలుండీ పెళ్ళి సంబంధం విషయంలో వంపతం?' అన్నది పార్వతమ్మ

"ఆ పెళ్ళికొడుకు కారదని వద్దంటే. దాన్ని నే పెళ్ళాడగలను: మీకు దిగులుపడ్డారేమో" అన్నాడు నాగేశ్వరరావు.

"అవకకునాలు పిలక్కూడా: కారదని ఏ కివ్వంగా?' అన్నది పార్వతమ్మ.

"అక్కయ్యా! నీవే అలా అంటే ఎలా: ఏమిటి బావా, అక్కయ్య యిలా అంటుంది: నీ వాకస్తాం కారదని నన్ను పెళ్ళాడమన్నావు—మీకు గుర్తులేదూ?" అన్నాడు నాగేశ్వరరావు

"మా అమ్మాయి పెళ్ళివిషయంలో నాదేం లేదు: మీ అక్కయ్య యిష్టం—నాయిష్టం: కారదయిష్టం: నే నీ కొంపలో దిబ్బు సంపాదించి భార్యచేతలో పెట్టదంతప్ప నాకేం పెత్తనం లేదు. నీకు తెలుగునూ!" అన్నాడు నీలకంఠం.

"కర్మతమ్మకూడా తమ్ముడ్ని బెజవాడ కంగీకరించింది. నీలకంఠం బావ కారదనే అచేతలో మూడు రూపాయలు పెట్టి దేశీయుల్లుడి చేయనామా వ్రాసిస్తే బెజవాడ దేశానికు.

అన్నపూర్ణేశ్వరరావు ఉపాయం బంధికి వెళ్ళి, రాత్రి బండికి తిరిగి వచ్చాడు.

"ఏమన్నారురా?' అన్నది పార్వతమ్మ తమ్ముడితో.

"నన్ను చేసుకోమన్నాడు కారదని! బావేమో మూడు వేలు తక్కువని చెరితే, ఏదేమో వియ్యపురాలితో చెప్పుకుంటా పరార్లన్నాడు: అందుచేత ఇంట్లో పెత్తనమంతా వీదని వాడు తెలుసుకున్నాడు: ఈ పూరిలో వారి బంధువులున్నారుట—వాళ్ళ దీపు గ్రయ్యాలి దానివన్నారుట: ముగ్గురు మగవాళ్ళకు మూడు కుర్చీలు చేయక బావ రెండు చేశాడు: ఒక్క చేమిటి అల్లిలో తీడిమ్ము లేదుట: ఆ పెళ్ళి కొరుకు పూసగుచ్చినట్లు గంటసేపు నాతో ఏకాంతంగా మాట్లాడాడు బావ వాళ్ళలో రైలు దాకా వెళ్ళి పిల్ల పెళ్ళివిషయంలో తనకు పెత్తనం లేదనికూడా చెప్పాడుట: నీ వెంట కావన్నా, కారదని నేనుకన్న మరెవరూ పెళ్ళాడేటట్లు లే దక్కయ్యా!" అన్నాడు నాగేశ్వరరావు

అరగంటదాకా పార్వతమ్మకు నోట మాట పెగలలేదు కారద దుఃఖించ సాగింది!

"తీవితంలో నీ అభిమాన విషయమేమిటని ఎవరైనా ప్రశ్నిస్తే, అందరుత్తెదుగు భార్య అధికారంలో చివాట్లు తింటూ బ్రతుకడమని చెబుతాను:" అన్నాడు నీలకంఠం.

"సంతోషంగాను మీ తెలివికి: నిజమేం వంటి సంబంధం-మీ మాటలంగా పాడయింది మరోకసంబంధం మీ తెలివితేటలతో విచారించండి నా పొరబాటు గ్రహించాను అయ్యా పెత్తనాన్ని అపహరం చేసుకునేసమాజంలో అంతా పగవారి ద్వారానే జరగాలి: నేనయినా, గయ్యాళి దాన్నన్న ఆయుధం ఏమిటో—మింగుడాపన్నంత కోపంవస్తోంది పెళ్ళిళ్ళు పాడుచేయడానికి కొంతమంది కంకణం కట్టుకుని వుంటారు కాబాలు!" అన్నది పార్వతమ్మ తన్నీరు తుడుచుకుంటూ:

"నేను మా మనుమ్మయి పెళ్ళిచేయకోను నాన్నా!' అన్నది కారద.

నాగేశ్వరరావు కారద ముఖం చూచి నవ్వాడు. పెళ్ళి సంబంధం తప్పిపోవడానికి కారణం తన భర్తయే, తమ్ముడో, తనో తెలియక పార్వతమ్మ మనసులో బాధ పడింది.

గ్రామాల ఆర్థిక వ్యవస్థ

సౌష్ఠవానికి పరపతి సౌకర్యం

శ్రీ

వె. వోరెడ్డి

(ఆంధ్ర ప్రభుత్వం రెవిన్యూమంత్రి)

భారత దేశంలో ఇరవై వేలమంది గ్రామీణ జీవితం కలిగి జీవిస్తున్నారు. వీరిలో 80 శాతానికి పైగా పల్లెలలోనే నివసించేవారు అంటువల్ల దేశ ఆర్థిక వ్యవస్థకు ఇవాళ పల్లెవాసులు ఆధారమైనారు. గ్రామ ఆర్థిక వ్యవస్థ దేశ వ్యవస్థకు ఆధారమైనదని గ్రామ ఆర్థిక వ్యవస్థ పటిష్ఠం కావాలంటే పల్లెటూళ్ళ పరిస్థితి మెరుగుపడాలి. 1951-52 సంవత్సరంలో ఆరంభించిన మొదటి పంచవర్ష ప్రణాళిక నుండి ఈ దిశగా ప్రయత్నం జరుగుతూ వస్తున్నది. 1951-52 సంవత్సరంలో ఆరంభించిన మొదటి పంచవర్ష ప్రణాళిక ముగిసే నాటికి 1952-53, 1953-54 సంవత్సరాలలో అమలుజరిగిన మొదటి పథకం పూర్తి కావస్తోంది. ఈ సంస్థల మూలమున సంభవించే అభివృద్ధులు గ్రామములలోనుంచి వస్తే వ్యాపారస్థులవల్ల రైతులకు అప్పులు సహాయం హెచ్చుగానే జరుగుచున్నది. లాభదాయకమైనవి అయితే, వీరు ప్రధానంగా సొంత లాభం కొరకే పనిచేస్తారు. అట్టి పరిస్థితి నుండి గ్రామాలలో వడ్డీ రేటు తగ్గించి రైతులకు సహాయం ఎంతో చేయవలసి వున్నది. అంటువల్ల రైతులకు ఏమి వృద్ధి సక్రమంగా సాగిందవలె నన్న ప్రభుత్వం ప్రత్యేకంగానో, పరోక్షంగానో అప్పులు ఇవ్వవలసిన అవసరం ఎంతేని వున్నది.

వ్యవసాయం చేయు రైతుకు వ్యవసాయ ఖర్చులకును, కుటుంబపోషణ ఖర్చులకును వలయు ప్రత్యేక అవసరాలకు వచ్చినప్పుడెల్ల హెచ్చు వడ్డీ రేటు లేకుండా ఏలాంటి ఆలస్యం లేకుండా అప్పు దొరకడం వ్యవసాయాదుల పురోభివృద్ధికి ప్రధాన విషయం. ముఖ్యంగా సకాలమునకు అప్పు ఇవ్వడంలో చెప్పినట్లు సంస్థల మూలమున దొరకనందుననే రైతులు హెచ్చు వడ్డీ అప్పుచ్చుకొనవలసి వస్తుంది. గ్రామములలో నుండు షాహూకార్లనుండి అప్పులు తీసుకొనవలసి వున్నది తమకు వచ్చు స్వల్ప ఆదాయము నుండి హెచ్చు వడ్డీరేట్లను ఇవ్వకాలక తమ అప్పులను కూడా షాహూకార్లకు అప్పుకోవలసి వచ్చినది సేద్యమే జీవనాధారంగా గలిగి ఎండ అనక గాలి అనక వాతావరణ అనక తడీ తనతో పనిచేసే దేశ సౌభాగ్యాన్ని పెంపొందజేయు రైతును ఈ దుస్థితినుండి తొలగించు మార్గమును అన్వేషించుట ప్రతివారి విధిగా యున్నది.

ప్రభుత్వం నేరుగా తక్కావీ అప్పుల మూలమునను పరోక్షంగా సహకార సంఘముల, భూమి తనఖాబ్యాంకుల మూలమునను రైతుకు సహాయం ఎంతో చేయుచున్నది. ప్రస్తుత సంస్థలద్వారా జరిగే సహాయాన్ని ఇంకా యెక్కువ ప్రయోజనకారిగా చేయుటకు ప్రయత్నిస్తున్నది. హెచ్చు సహాయం ప్రత్యక్షముగనో, పరోక్షముగనో చేయు బాధ్యత ప్రస్తుత పరిస్థితులలో ప్రభుత్వమే వహించవలసిన అవసరం కనబడుచున్నది. వివిధమైన సంస్థల మూలమునగాక, ఒకే సంస్థ మూలమున వ్యవసాయదారునికి కావలసిన స్వల్పకాలపు అప్పుగాని, మధ్యకాలపు అప్పుగాని, దీర్ఘకాలపు అప్పుగాని లభింపజేయడం ఉచితం. ఒకవేళ, దీర్ఘకాలపు అప్పులు ఇచ్చుటకు చేరొక సంస్థ వుండినను అంత బాధలేదు.

భూమి తనఖాబ్యాంకుల మూలమున ముందు చేసినఅప్పులుతీర్చుకొనుటకును, భూముల అభివృద్ధి, భూములను కొనుట మున్నగు దీర్ఘకాలపు అవసరాలను తీర్చుకొనుటకును కావలసిన అప్పులు అట్టి బ్యాంకులు ఇవ్వవచ్చును కాని, తక్కిన రెండు విధములు రైతు అవసరాలను తీర్చుకొనుటకు ఒకే సంస్థ వుండడమే ఉచితము అవసరంకూడా. స్వల్పకాలపు, మధ్యకాలపు అవసరాలను తీర్చుకొనుటకు రైతుకు ఏలాటి ఆలస్యం జరగకూడదు. అట్టి సందర్భంలో సమయానికి ఉపకరించని సహాయం దొరికినను, దొరకకున్నను ఒక్కటే ఉపహారణకు రైతు ఖర్చు రెండెడ్డులో పొలటి వదనపోయినపుడు, తక్షణం చేరొకదానిని కొనుక్కొని వ్యవసాయపని పనులు జరుపవలసిన అవసరమున్నదిగదా? అప్పు చేయనంతట ఆ సంవత్సర ఫలితం లభించు రైతుకు ఎంతో నష్టం కలుగునుగదా? అట్టి సమయంలో ఆ రైతు అప్పుకుగాను నేరుగా ప్రభుత్వ సహాయమునకై తక్కావి దరఖాస్తు పెట్టి, దానిని ఉద్యోగస్థులు పరిశీలనచేసి, నెలో, రెండు నెలలో అప్పు పొందినట్లయితే ఏమి ప్రయోజనము? అదే విధంగా సహకార సంఘములవలన కూడ అప్పు పొందుటకు అంత సులభం జరిగిన ఆ సంస్థవల్ల ఆ రైతుకేమి లాభము ఉండదు. యిట్టి ఇబ్బందులు లేకుండ ఆ సంస్థలు పనిచేయవలసి వుంటుంది. ఇవన్నీ సక్రమంగా నిర్వహించుటకు ఒక్కటే మార్గం ఉన్నది. అదేమనగా సహకార సంఘములు, భూమి తనఖాబ్యాంకుల మూలమునను రైతుకు సహాయం ఎంతో చేయుచున్నది. ప్రస్తుత సంస్థలద్వారా జరిగే సహాయాన్ని ఇంకా యెక్కువ ప్రయోజనకారిగా చేయుటకు ప్రయత్నిస్తున్నది. హెచ్చు సహాయం ప్రత్యక్షముగనో, పరోక్షముగనో చేయు బాధ్యత ప్రస్తుత పరిస్థితులలో ప్రభుత్వమే వహించవలసిన అవసరం కనబడుచున్నది. వివిధమైన సంస్థల మూలమునగాక, ఒకే సంస్థ మూలమున వ్యవసాయదారునికి కావలసిన స్వల్పకాలపు అప్పుగాని, మధ్యకాలపు అప్పుగాని, దీర్ఘకాలపు అప్పులుఇచ్చుటకు చేరొక సంస్థ వుండినను అంత బాధలేదు.

భూమి తనఖాబ్యాంకుల మూలమున ముందు చేసినఅప్పులుతీర్చుకొనుటకును, భూముల అభివృద్ధి, భూములను కొనుట మున్నగు దీర్ఘకాలపు అవసరాలను తీర్చుకొనుటకును కావలసిన అప్పులు అట్టి బ్యాంకులు ఇవ్వవచ్చును కాని, తక్కిన రెండు విధములు రైతు అవసరాలను తీర్చుకొనుటకు ఒకే సంస్థ వుండడమే ఉచితము అవసరంకూడా. స్వల్పకాలపు, మధ్యకాలపు అవసరాలను తీర్చుకొనుటకు రైతుకు ఏలాటి ఆలస్యం జరగకూడదు. అట్టి సందర్భంలో సమయానికి ఉపకరించని సహాయం దొరికినను, దొరకకున్నను ఒక్కటే ఉపహారణకు రైతు ఖర్చు రెండెడ్డులో పొలటి వదనపోయినపుడు, తక్షణం చేరొకదానిని కొనుక్కొని వ్యవసాయపని పనులు జరుపవలసిన అవసరమున్నదిగదా? అప్పు చేయనంతట ఆ సంవత్సర ఫలితం లభించు రైతుకు ఎంతో నష్టం కలుగునుగదా? అట్టి సమయంలో ఆ రైతు అప్పుకుగాను నేరుగా ప్రభుత్వ సహాయమునకై తక్కావి దరఖాస్తు పెట్టి, దానిని ఉద్యోగస్థులు పరిశీలనచేసి, నెలో, రెండు నెలలో అప్పు పొందినట్లయితే ఏమి ప్రయోజనము? అదే విధంగా సహకార సంఘములవలన కూడ అప్పు పొందుటకు అంత సులభం జరిగిన ఆ సంస్థవల్ల ఆ రైతుకేమి లాభము ఉండదు. యిట్టి ఇబ్బందులు లేకుండ